

Totes les cares del crim

Darrere del vel del gènere negre, *Ferum de silenci* és un relat que denuncia una realitat esfeïdora: la violència de gènere. Lluny de qual-sevol morbositat, Castellano connecta amb el lector amb un relat que despulla el «terrorisme masclista» des de la ficció.

FERUM DE SILENCI

PEP CASTELLANO

«PREMI DE NARRATIVA JUVENIL ENRIC VALOR», 2004

COL·LECCIÓ «ESPLA», 32

116 PÀGINES

BULLENT EDICIONS, PICANYA, 2005

A primera vista, més d'un dels protagonistes d'aquesta història podria ser l'assassí i les hipòtesis que es barallen sobre el crim són tantes que ni els protagonistes ni els lectors saben ja què pensar.

En total, tretze personatges intervenen en l'acció, però n'hi ha un de ben insospitat que, present a tothora, obri i tanca el relat. I si bé ho ha vist tot, ningú no se'l pot escoltar i en solitud reflexiona, abatut pel cansament i tot el que ha hagut de veure.

Es dona el cas que quan la realitat és incomprendible i ningú encerta a trobar-ne una explicació, la ficció té un poder que cala més fons que totes aquestes històries reals carregades de declaracions i interrogatoris que estem cansats de llegir i escoltar.

Aquest és el cas de *Ferum de silenci*, una novel·la breu –molt merescudament distingida amb el «Premi de Narrativa Juvenil Enric Valor»– que se l'ha jugada amb un tema tan delicat i arrelat al dia

dia com ara la violència de gènere. D'entrada, no era un repte qualsevol. Cal tenir en compte que el llibre està pensat en uns lectors encara immadurs i vulnerables, no sempre capaços d'assimilar una informació d'aquest tipus quedant-se al marge d'uns valors i d'unes actituds sexistes i amenaçants. Per això, aquesta història és una ocasió excel·lent per arribar al fons de l'assumpte, a les causes més amagades d'aquest terrorisme que no acabarà «mentre els homes continuen vivint l'amor com un sentiment de possessió» sobre les dones.

Aquesta és una història, doncs, trenca-dora i desmitificadora. Aquí ningú no és políticament correcte, sinó humanament «incorrecte», o profundament sincers: tots acaben, més tard o més d'hora, per mostrar-se tal com són. I per què no?

L'espai on transcorren els fets i un *tempo* lent que els acompanya –carregat d'elipsis i suspens– fan d'aquest escenari múltiple un lloc d'encontres on diversos personatges, per un motiu o per un altre, acaben creuant-se i tenint alguna cosa a veure els uns amb els altres. El plantejament de la història, doncs, a base d'interrogatoris i converses, deixa clar que el testimoni de cadascun podria ser una peça clau per anar

treient res en clar. Aviat, però, veurem que un contradiu l'altre, que les hipòtesis van destroint-se mútuament i que a cada moment toca tornar a començar de dalt a baix.

Ferum de silenci és una narració peculiar, una versió diferent i nova, plena d'humor i formes inèdites sobre una realitat –la del «terrorisme masclista», com en diu Castellano– que fa feredat de tan present que s'ha tornat entre nosaltres. Descriure-la amb naturalitat i realisme, tot eludint els detalls de mal gust, i deixant que l'espectador complete la història, ha estat tot un encert literari per part de Pep Castellano. Sobretot, perquè aquesta mena de ficció és quasi una urgència, ja que les mentalitats són gairebé inamobibles. I aquest és un problema de mentalitat, d'una possessió assassina:

«La maté porque era mía» –diuen ells.

Lourdes Toledo